

Monarda (Zavinutka)

čeleď: Lamiaceae

Pochází ze Severní Ameriky. Najdou se zde jak trvalky, tak jednoletky. Dorůstá výšky 20 - 90cm. Listy jsou dlouhé 7 - 14cm. Kvete v lichookolíku. Je vhodná k řezu. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Adam' - výška 1m; květy červené
- 'Alba' - květy bílé
- 'Aquarius' - výška 1,3m; květy světlefialové
- 'Balance' - výška 1,2m; květy růžové
- 'Bee Free'
- 'Bee Happy' - květy růžové
- 'Bee Free' - květy - červené
- 'Bee Lieve'
- 'Bee Merry' - květy růžovofialové
- 'Bee Pure' - květy bílé
- 'Blaustrumph' - výška 1m; květy modrofialové
- 'Croftway Pink' - výška 80cm; květy růžové
- 'Cambridge Scarlet' - výška 80cm; květy červené
- 'Croftway Pink' - výška 1m; květy růžové
- 'Dark Ponticum' - květy tmavěfialové
- 'Elsie's Lavender' - výška 1,4m; květy světlemodré
- 'Fishes' - květy růžové
- 'Gardenview Scarlet' - květy červené
- 'Cherokee' - květy růžové
- 'Marshall's Delight' - výška 1m; květy růžové
- 'Neon' - květy růžovofialové
- 'On Parade' - květy růžovofialové
- 'Petite Delight' - kompaktní habitus; výška do 30cm
- 'Pink Tourmaline' - květy růžové
- 'Prague Night' - květy tmavěfialové

- 'Prairiebrand' - výška 80cm; květy tmavěružové
- 'Prärienacht' - výška 1,2m; květy červenofialové
- 'Schneewittchen' - výška 80cm; květy bílé
- 'Schneewolke' - květy bílé
- 'Scorpion' - výška 1,4cm; květy fialové
- 'Sioux' - květy růžovofialové
- 'Snow Queen' - květy bílé
- 'Sunset' - výška 1m; květy červené
- 'Talud' - výška 1,2m; květy červenorůžové
- 'Violacea' - výška 1,2m; květy fialové

Vyhovuje jí přímé slunce nebo polostín. Půda by měla být bohatá na živiny, propustná a vlhká. Bývá náchylná na padlí.

Množí se dělením trsů.

Monarda bradburiana

oblasti: Alabama, Arkansas, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Missouri,

Oklahoma, Tennessee, Texas

Roste v USA. Dorůstá výšky (40 -) 60 - 70 (i 80)cm. Stonky jsou tmavě růžovofialové. Listy jsou tmavězelené, kovově lesklé a stejně tak i listeny. Kvete světlorůžovými květy s tmavě růžovofialovým tečkováním a růžovým až růžovofialovým kalichem.

Vyhovuje ji plné slunce nebo polostín a sušší dobře propustná hlinitá půda, ale dokáže růst i v jílovitější půdě.

Monarda citriodora

oblasti: Alabama, Arizona, Arkansas, Florida, Georgia, Illinois, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kentucky, Louisiana, Mississippi, Missouri, Nebraska, Nové Mexiko, Oklahoma, Tennessee, Texas, Utah

Roste v USA jako krátkověká trvalka. Kvete růžovými květy i listeny. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Lambada'

Monarda clinopodia

oblasti: Alabama, Connecticut, Delaware, Georgia, Illinois, Indiana, Jižní Karolína, Kentucky, Maryland, Massachusetts, Michigan, Missouri, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, Severní Karolína, Tennessee, Vermont, Virginie, Západní Virginie

Listy vydávají mátové aroma. Kvete bílými květy.

Vyhovuje ji plné slunce nebo polostín.

Monarda clinopodioides

oblasti: Kansas, Louisiana, Oklahoma, Texas

Monarda didyma (Zavinutka podvojná)

oblasti: Connecticut, Delaware, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Karolína, Kentucky, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, New Hampshire, New Jersey, New York, Nový Brunšvik, Ohio, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Quebec, Severní Karolína, Střední Asie, Tennessee, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Západní Virginie

Pochází z východu Severní Ameriky. Roste v trsech. Dorůstá výšky 0,4 - 0,8 (i 1,5)m a šířky 40cm. Stonek je přímý. Listy vyrůstají vstřícně, mají délku 6 - 15cm, šířku 3 - 8cm, tmavě zelenou barvu a zubaté okraje. Kvete červenými květy složenými z většího množství červených do kulata roztřápených okvětních lístků. Lze z nich připravit čaj. Kvete v druhé polovině léta. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Croftway Pink' - výška 1m; květy růžové

Vyhovuje ji plné slunce a dostatek vody, ale ne přemokřená dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Monarda dressleri

Monarda fistulosa

oblasti: Alabama, Alberta, Arizona, Arkansas, Britská Kolumbie, Connecticut, Delaware, Georgia, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Dakota, Jižní Karolína, Kansas, Kentucky, Kolorado, Louisiana, Maine, Manitoba, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Ohio, Oklahoma, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Quebec, Rhode Island, Saskatchewan, Severní Dakota, Severní Karolína, Severozápadní Teritorium, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie

Roste v Severní Americe. Kvete růžovofialovými květy. Existují vnitrodruhové taxony:

- f. brevis
- f. fistulosa

Monarda fruticulosa

oblasti: Texas

Monarda hybrida

Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Blaustrumpf'
- 'Pawnee'
- 'Praerienacht'
- 'Snow White'
- 'Squaw'
- 'Schneewittchen'

Monarda lindheimeri

oblasti: Louisiana, Texas

Monarda maritima

oblasti: Texas

Monarda media

oblasti: Alabama, Connecticut, Delaware, Georgia, Illinois, Indiana, Kentucky, Maine, Maryland,

Massachusetts, Michigan, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Ontario, Pennsylvania, Rhode Island, Severní Karolína, Tennessee, Vermont, Virginie, Západní Virginie

Monarda menthifolia (Zavinutka mátolistá)

Dorůstá výšky 50 - 60cm. Listy vydávají mátové aroma. Kvete bleděružovými květy.

Vyhovuje ji plné slunce (i polostín) a dobře propustná hlinitá půda.

Monarda pectinata

oblasti: Arizona, Jižní Dakota, Kalifornie, Kansas, Kolorado, Missouri, Nebraska, Nové Mexiko, Oklahoma, Oregon, Texas, Utah, Wyoming

Monarda punctata (Zavinutka tečkovaná)

oblasti: Alabama, Arkansas, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Ohio, Oklahoma, Ontario, Pennsylvania, Quebec, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Vermont, Virginie, Wisconsin

Roste v USA jako krátkověká trvalka. Kvete žlutými pyskatými květy s hnědočervenými tečkami. Existuje vnitrodruhový taxon:

- var. villicaulis - výška 70 - 90cm; květenství je dlouze hlávkovité, opatřené nápadnými růžovobílými kopinatými špičatými listeny

Vyhovuje ji plné slunce a snáší občasné sucho.

Monarda russeliana

oblasti: Alabama, Arkansas, Kentucky, Mississippi, Oklahoma, Texas

Monarda stanfieldii

oblasti: Texas

Monarda stipitatoglandulosa

oblasti: Arkansas, Oklahoma

Monarda viridissima

oblasti: Texas

Monarda x medioides

oblasti: Georgia, Indiana

Další informace:

<http://jiho.ceskestavby.cz/rostliny/zavinutka-monarda/>

<http://www.abecedazahrady.cz/default.aspx?server=1&article=1164>

<http://www.garten.cz/a/cz/4316-monarda-prarienacht-zavinutka/>

<https://www.rostliny.net/>